

แนวทางการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2*

GUIDELINES FOR TEACHER'S DIGITAL SKILLS AYUTTHAYA PRIMARY

EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

พลศาล ไหวฉลาด¹ และ อัจฉรา นิยมภา²

Ponsan Waichalad¹ and Achara Niyamabha²

¹⁻²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

¹⁻²Educational Administration, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: pondpainai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 2) เพื่อศึกษาระดับความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู 4) เพื่อศึกษาค้นคว้าตัวแปรพยากรณ์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช จำนวน 337 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และสถิติถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

* Received 4 September 2024; Revised 13 September 2024; Accepted 27 October 2024

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาพบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักอิทธิบาท 4 โดยรวม (X) กับความสุขในการปฏิบัติงานของครู โดยรวม (Y) ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .916$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ตัวแปรตามหลักวิริยะ และตามหลักฉันทะ สามารถร่วมกันทำนายความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 สามารถอธิบายการผันแปรที่มีต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ได้ร้อยละ 92.3 ($R^2 = .923$) ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดจากการพยากรณ์ เท่ากับ 0.143 สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } Y^{\wedge} = 1.610 + 0.982 (X_2) + 0.329 (X_1)$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } Z^{\wedge} = 1.205 (X_2) + 0.311 (X_1)$$

คำสำคัญ: หลักอิทธิบาท 4, ความสุขในการปฏิบัติงาน

Abstract

This research aimed 1) To study the role of educational institution administrators according to the Iddhipada IV. 2) To study the level of happiness in the performance of teachers in educational institutions. 3) To study the relationship between the role of educational institution administrators according to the Iddhipada IV that affects teachers' happiness in their work. and 4) To study and research variables predicting the role of educational institution administrators according to the Iddhipada IV principles that affect teachers' happiness in their work. The sample group consisted of 337 civil servant teachers in educational institutions under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office. The instrument used for

data collection was a closed-ended questionnaire. Statistics used in the research include frequency, percentage, mean, standard deviation. Simple Pearson correlation statistics and multiple regression statistics.

The research results were found as follows

1. The results of the analysis regarding the level of role of educational institution administrators according to the Iddhipada IV principles under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office found that all 4 aspects were at a high level.

2. Results of analysis regarding the level of happiness in the work of teachers in educational institutions found that all 4 areas were at the highest level.

3. The results of the analysis of the relationship between the overall use of the Iddhipada IV principles and the happiness in teachers' work performance (Y) of administrators of educational institutions under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office found that there was The positive relationship is quite high ($r = .916$) with statistical significance at the .01 level.

4. Results of stepwise multiple regression research found that the variables were based on the principles of perseverance. and according to the principle They can jointly predict teachers' happiness in their work. Under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office Statistically significant at the .001 level, both variables can explain the variation in teachers' happiness in their work. Under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office, the score was 92.3 percent ($R^2 = .923$). The error that would result from the forecast was 0.143. The equation can be written as follows. Prediction equation in raw score form $Y^{\wedge} = 1.610 + 0.982 (X_2) + 0.329 (X_1)$ Prediction equation in standard score form $Z^{\wedge} = 1.205 (X_2) + 0.311 (X_1)$

Keywords: Iddhipada IV, Happiness in work

บทนำ

การบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้น ปัจจัยที่มีความสำคัญ คือผู้บริหารสถานศึกษา หากผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ย่อมทำให้การบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้รับการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจัดเป็นบุคคลสำคัญที่สุดของสถานศึกษา เพราะมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการเป็นผู้นำให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่พัฒนาผู้เรียน และสังคมภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ผู้บริหารเปรียบเหมือนผู้นำในครอบครัว การบริหารจัดการในครอบครัว โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในอันที่จะส่งผลให้ ครูผู้สอนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้เต็มศักยภาพ ทั้งนี้ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำในทางดำรงชีวิตภายใต้ หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์การ โดยเฉพาะความมีคุณธรรม อันเป็นหลักธรรมอันจะเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงผลสำเร็จ 2 อย่างที่ควรเกิดขึ้นในสถานศึกษา 1. ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน และ 2. ความสุขในการปฏิบัติงาน ซึ่งผลสำเร็จแรก ที่ผู้บริหารควรคำนึงคือ ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ผู้บริหารควรมีในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ คือ หลักอิทธิบาท 4 อันเป็นหลักพื้นฐานแห่งความสำเร็จหรือทางสู่ความสำเร็จ มีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ 1) ฉันทะ คือ มีใจรัก ทำงานด้วยใจรักงาน 2) วิริยะ คือ พากเพียรทำ รักแล้วต้องขยัน ความขยัน คือ ภาวะปฏิบัติการของความรัก ความรักในงานจะทำให้เรารู้ว่าควรทำงานอะไร ส่วนความขยันจะทำให้งานนั้นก้าวไปสู่ความสำเร็จ การทำงานถ้าขาดความขยัน ความชำนาญก็จะไม่เกิด 3) จิตตะ คือ จิตจำจ่อจิต หมายความว่า ทำอะไรก็ตามให้เจาะลงไปปักใจลงไปในสิ่งนั้นอย่างลึกซึ้งอย่างมุ่งมั่นอย่าง

จริงจัง และอย่างทุ่มเทใครก็ตามที่ทำงานด้วยการเอาใจจดจ่ออยู่กับงานนั้น คนนั้นจะประสบความสำเร็จ 4) วิมังสา คือ วินิจวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์สังเคราะห์สร้างสรรค์พัฒนานั่นเอง เมื่อทำงานอะไร ก็ตามให้พินิจพิเคราะห์สร้างสรรค์พัฒนา (พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว.วชิรเมธี), 2551 : 92) และผลสำเร็จที่ 2 ที่ผู้บริหารควรคำนึงคือ ความสุขในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคลากรทุกคนในองค์กรปรารถนาหากได้ทำงานที่ทำให้รู้สึกมีความสุขจะรู้สึกผูกพัน สนุกสนาน ความรู้สึกที่มาทำงานจะหมดไปกลายเป็นการร่วมสนุกกับกิจกรรมต่าง ๆ ปัจจุบัน กระแสการสร้างการทำงานอย่างมีความสุขในประเทศไทยได้เริ่มแพร่หลายมากยิ่งขึ้น สร้างแรงจูงใจในการทำงานให้แก่บุคลากรรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในการทำงาน ทำงานแล้วรู้สึกมีความสุข รู้สึกถึงความมั่นคงในงาน การเจริญเติบโตก้าวหน้า กระตือรือร้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย สนุกกับงาน มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงานและสภาพแวดล้อมที่ดีที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสุขในการทำงาน ลด ความเครียดและความขัดแย้งภายในองค์กรซึ่งจะช่วยให้องค์กรเจริญก้าวหน้าและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (ภัทรดนัย ฉลองบุญ, 2561 : 592)

จากเหตุผลและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอริยบท 4 มีผลอย่างมากต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู เพราะเมื่อครูมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี ก็จะมีความพร้อมในการสร้างสร้งงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีแนวปฏิบัติในการดูแลครูให้มีความสุขและสุขภาวะในการดำเนินชีวิตที่ดี สามารถต่อสู้กับอุปสรรคได้อย่างมีความสุข ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอริยบท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอริยบท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

4. เพื่อศึกษาค้นคว้าตัวแปรพยากรณ์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

สมมติฐานการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์กับระดับความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีวิธีการดำเนินการ วิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 71 โรงเรียน เป็นประชากร 2,720 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 337 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้จากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายตามจำนวนประชากรของแต่ละขนาดโรงเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ศึกษา 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ลักษณะคำถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุดถึงมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของความสุขในการปฏิบัติงานของครู ศึกษา 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ลักษณะคำถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่น้อยที่สุดถึงมากที่สุด

3. การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

- 1) ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามจากนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 3) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาทสี่ 4 องค์ประกอบ และข้อคำถามเกี่ยว ความสุขในการปฏิบัติงานของครู 4 องค์ประกอบ

- 4) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปริญญานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขด้านความครอบคลุม ด้านเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

- 5) ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโคกราช

- 6) นำแบบสอบถามทปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน

- 7) นำผลมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์ IOC เท่ากับ 0.66 – 1.00

8) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 30 คน นำผลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 0.996 แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสีทราข ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2) ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยระบบออนไลน์ (Google form) ไปยังคุณครูใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

3) เมื่อรวบรวมแบบสอบถามคืนตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของการตอบแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อ รายด้านและรวมทุกด้านโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ

2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อ รายด้านและรวมทุกด้าน

3) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของความสุขในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อ รายด้านและรวมทุกด้าน

4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สันโดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

5) วิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของข้าราชการครู ที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชโดยรวม

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักอิทธิบาท 4	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ตามหลักฉันทะ	4.36	0.48	มาก
2. ตามหลักวิริยะ	4.45	0.63	มาก
3. ตามหลักจิตตะ	4.27	0.71	มาก
4. ตามหลักวิมังสา	4.43	0.60	มาก
รวม	4.38	0.58	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D = 0.58)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักวิริยะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D = 0.63) รองลงมาคือตามหลักวิมังสา ($\bar{X} = 4.43$, S.D = 0.60) ถัดมาคือตามหลักฉันทะ ($\bar{X} = 4.36$, S.D = 0.48) และตามหลักจิตตะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D = 0.71) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช รายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของของข้าราชการครูที่มีต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชโดยรวม

ความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านสัมพันธภาพที่ดี	4.55	0.51	มากที่สุด
2. ด้านความรักในงาน	4.56	0.52	มากที่สุด
3. ความสำเร็จของงาน	4.52	0.52	มากที่สุด
4. การเป็นที่ยอมรับ	4.55	0.51	มากที่สุด
รวม	4.55	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D = 0.51)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาด้านความรักในงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D =

0.52) รองลงมาคือด้านสัมพันธภาพที่ดี ($\bar{X} = 4.55$, S.D = 0.51) ด้านการเป็นที่ยอมรับ ($\bar{X} = 4.55$, S.D = 0.51) และด้านความสำเร็จของงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D = 0.52) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน ผู้วิจัยใช้การทดสอบสถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาตามหลัก อิทธิบาท 4 (X)	ความสุขในการปฏิบัติงานของครู				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	รวม Y
X ₁	.700**	.688**	.713**	.663**	.696**
X ₂	.954**	.928**	.962**	.911**	.945**
X ₃	.887**	.865**	.916**	.842**	.884**
X ₄	.950**	.926**	.970**	.907**	.945**
รวม X	.921**	.899**	.940**	.877**	.916**

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของภาพรวมระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 กับความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .916$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 กับความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ทุกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับค่อนข้างสูงมาก ($r = .663 - .970$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุดคือ ตามหลักวิมังสา (X_4) กับความสุขด้านผลสำเร็จของงาน (Y_3) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูงมาก ($r = .970$) รองลงมา คือ ตามหลักวิริยะ (X_2) กับความสุขด้านสัมพันธภาพที่ดี (Y_1) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูงมาก ($r = .954$) ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ตามหลักฉันทะ (X_1) กับความสุขด้านการเป็นที่ยอมรับ (Y_4) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .663$)

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 เข้าสู่สมการพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการทำนายความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช	b	SE _b	B	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	1.610	.071		22.721	.000***
ตามหลักวิริยะ (X_2)	.982	.023	1.205	43.455	.000***
ตามหลักฉันทะ (X_1)	[-.329]	.029	[-.311]	[11.217]	.000***
R = .960 R ² = .923 SE _{est} = .14298 Adjusted R ² = .922 F = 1988.544					

***มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4 พบว่า บทบาทตามหลักวิริยะ (X_2) ตามหลักฉันทะ (X_1) สามารถร่วมกันพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 สามารถอธิบายการผันแปรที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ได้ร้อยละ 92.3 ($R^2 = .923$) ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ .14298 สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในรูปคะแนนดิบ มีดังนี้

$$Y^{\wedge} = 1.610 + .982 (X_2) + .329 (X_1)$$

สมการพยากรณ์ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้

$$Z^{\wedge} = 1.205 Z_{X_2} + .311 Z_{X_1}$$

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้อภิปรายตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ผลวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของของข้าราชการครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทุกด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่า ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีการใช้หลักอิทธิบาท 4 อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะหลักอิทธิบาท 4 มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจัดเป็นบุคคลสำคัญที่สุดของสถานศึกษา เพราะมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการเป็นผู้นำให้บุคลากรในสถานศึกษา

ร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา และด้วยสังคมไทยเป็นสังคมแห่งพระพุทธศาสนาที่เป็นรากเหง้าของความดีงามทั้งหลายที่ใช้ในการประพฤติปฏิบัติตน ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำในทางดำรงชีวิตภายใต้ หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร โดยเฉพาะความมีคุณธรรม อันเป็นหลักธรรมที่จะเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และหลักธรรมที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ คือ หลักอิทธิบาท 4 อัน ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานแห่งความสำเร็จหรือทางสู่ความสำเร็จนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน ขุนทอง (2560, หน้า ก) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก

2. เพื่อศึกษาระดับความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ผลวิจัย พบว่า ระดับความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย คือความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาด้านความรักในงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านสัมพันธภาพที่ดี การเป็นที่ยอมรับ และด้านความสำเร็จของงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ เพราะ ความสุขในการปฏิบัติงานของครูมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากครูถือว่าเป็นทรัพยากรสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาไปสู่เป้าหมายตามแผนพัฒนาการศึกษาได้ เพราะครูเป็นผู้วางรากฐานการศึกษาให้แก่เยาวชนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความรู้และสามารถดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ปัจจุบันสภาพการปฏิบัติงานของครูมีภาระหน้าที่หนักมากขึ้น ความสุขในการทำงานของครูกำลังถูกบั่นทอนลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญในส่วนนี้เป็นอย่างมากและควรมีนโยบายที่ช่วยส่งเสริมให้ครูมีสภาพแวดล้อมที่ดีและมีความสุขในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนีย์ ศรีบรรพต และนุชนรา รัตนศิริประภา (2562, หน้า 650 - 660) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง จรรยาบรรณของวิชาชีพกับความสุขในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า ความสุขในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 โดยรวม (X) กับความสุขในการปฏิบัติงานของครู โดยรวม (Y) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .916$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 กับความสุขในการปฏิบัติงานของครู ทุกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับค่อนข้างสูงมาก ($r = .663 - .970$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุดคือ ตามหลักวิมังสา (X_4) กับความสุขด้านผลสำเร็จของงาน (Y_3) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูงมาก ($r = .970$) รองลงมา คือ ตามหลักวิธียะ (X_2) กับความสุขด้านสัมพันธ์ภาพที่ดี (Y_1) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูงมาก ($r = .954$) ส่วนด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ตามหลักฉันทะ (X_1) กับความสุขด้านการเป็นที่ยอมรับ (Y_4) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .663$) แสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์ต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู เพราะหากผู้บริหารศึกษานำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาซึ่งหลักธรรมสำหรับคนทำงานที่ควรมี ได้แก่ หลักอิทธิบาท 4 คือ ธรรมที่ทำให้เกิดความสำเร็จ โดยการทำงานให้สำเร็จตามหลักอิทธิบาท 4 เป็นหลักการทำงานให้ประสบความสำเร็จในเชิงบวกซึ่งจะส่งผลให้ครูผู้ปฏิบัติมีความสุขในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์จิรา พรหมเมตตาและคณะ (2562 : 167 -188) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เพื่อศึกษาค้นคว้าตัวแปรพยากรณ์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู พบว่า รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่ดีที่สุดในการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู นั่นคือ ตามหลักวิริยะ (X_2) ตามหลักฉันทะ (X_1) สามารถร่วมกันทำนายต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู ตัวแปรที่มีต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู ได้ร้อยละ 92.3 ($R^2 = .923$) ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.14 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพจนรินทร์ เหลืองอรังนภา (2556, หน้า 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการบริหารบุคคลได้ดี มีการบริหารโดยเน้นหลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วย หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความ โปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และมีการพัฒนาบุคลากร อย่างต่อเนื่อง มีกิจกรรมเพื่อกระชับความสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสถานศึกษาและผู้ร่วมงาน และจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษานั้นครูเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญสูงสุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้จักวิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับครู เมื่อครูเกิดความสุขและความพึงพอใจแล้วจะปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ พุ่มเทกำลังกาย กำลังความคิด อุทิศเวลาให้กับหน่วยงาน ทำให้การปฏิบัติงานเต็มไปด้วยความสุข

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ระดับความสุขในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักอิทธิบาท 4 โดยรวม (X) กับความสุขในการปฏิบัติงานของครู โดยรวม (Y) ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง ($r = .916$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 เข้าสู่สมการพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการทำนายความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช พบว่า ตัวแปรตามหลักวิริยะ และตามหลักฉันทะ สามารถร่วมกันทำนายความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 สามารถอธิบายการผันแปรที่มีต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ได้ร้อยละ 92.3 ($R^2 = .923$) ค่าความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดจากการพยากรณ์ เท่ากับ 0.143 สามารถเขียนสมการได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y^{\wedge} = 1.610 + 0.982 (X_2) + 0.329 (X_1)$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z^{\wedge} = 1.205 (X_2) + 0.311 (X_1)$

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักอิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมแห่งความสำเร็จมาขยายผลต่อครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยนำรูปแบบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 มาช่วยในการบริหารจัดการชั้นเรียนสถานศึกษา และหน่วยงานเพื่อให้เกิดประโยชน์และสัมฤทธิ์ผลสูงสุดแก่นักเรียนและสถานศึกษาในดำเนินการจัดการศึกษาได้ อย่างมีคุณภาพ

2. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสุขในการปฏิบัติงานของครู ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพยายามหมั่นฝึกฝนตนเอง พัฒนาตนเอง โดยใช้หลักอิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมแห่งความสำเร็จ ช่วยให้การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และช่วยเสริมแรงบวกในการทำงานของครูให้ประสบความสำเร็จควบคู่กับการสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งความสุขที่มีคุณภาพในทุกด้าน

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเน้นการพัฒนา

คุณธรรมโดยใช้หลักอิทธิบาท 4 ขยายสำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดองค์กรแห่งความสุขในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความสุขในการทำงานจากปัจจัยอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ ปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่งและเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

2. ควรศึกษาการประยุกต์ใช้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อความสุขในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

จันทร์จิรา พรหมเมตตา และคณะ. (2562). ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. พิมพ์สาร.

พจนรินทร์ เหลืองอรุณภา. (2556). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8. วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (ว.วชิรเมธี). (2551). คนสำราญงานสำเร็จ. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.

ภัทรดนัย ฉลองบุญ. (2561). บทความความสุขในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 6 (3).

ยุพิน ขุนทอง. (2560). การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศตามหลักอิทธิบาท 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. ในวิทยานิพนธ์ พธ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

เสาวนีย์ ศรีบรรพต และนุชนรา รัตนศิริระประภา. (2562). จรรยาบรรณของวิชาชีพกับความสุข
ในการทำงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8.
วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.